

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/148/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520201142
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Kalináková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8520201142.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Kalinákovvej a členov senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Eduarda Valenčina v právnej veci navrhovateľa - osoby povinnej z platenia výživného: Ľ. I., I.. XX.XX.XXXX, Z. B. XXX, proti osobe oprávnenej z platenia výživného: Ľ. I., I.. XX.XX.XXXX, Z. Š. V. XXX, zast.: JUDr. Marián Geleneky, advokát, Advokátska kancelária, Garbiarska 20, Stará Ľubovňa, v konaní o zníženie výživného, o odvolaní osoby oprávnenej z platenia výživného proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 2P/89/2020-133 zo dňa 11.05.2021, takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Navrhovateľ - osoba povinná z platenia výživného (ďalej len povinný) sa návrhom doručeným súdu prvej inštancie domáhal zníženia výživného voči osobe oprávnenej z platenia výživného (ďalej len oprávnený).

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Stará Ľubovňa ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že cit.:

„I. Súd mení rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa sp.zn. 2P/93/2019-136 zo dňa 28.11.2019 vo výroku o výživnom pre dieťa tak, že toto výživné zo strany otca G. I., nar. XX.X.XXXX z n i ž u j e pre syna G. I., nar. XX.X.XXXX zo sumy 120,- eur mesačne na sumu 80,- eur mesačne, ktoré výživné je povinný uhrádzať vždy do 15-tého dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám plnoletého syna G. I., počnúc dňom 1.5.2021.

II. V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.“

3. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. §§ 62 ods. 1 až 5; 75 ods. 1; 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“).

4. Súd mal preukázané, že je dôvodné znížiť výživné na základe zmeny pomerov na strane povinnej osoby, pretože k zníženiu príjmu došlo v dôsledku H. W. B.. V dôsledku uvedenej diagnózy nie je reálne možné, aby otec mohol svoj príjem teraz navýšiť, pre neschopnosť pracovať zo zdravotných dôvodov, preto súd znížil výživné zo sumy 120,- eur mesačne na sumu 80,- eur mesačne od 1.5.2021, nakoľko otec na poslednom pojednávaní navrhol toto zníženie iba do budúcnosti. Výživné do uvedeného obdobia riadne uhradil, čo potvrdila aj matka. Z príjmu, ktorý otec teraz dosahuje v dôsledku zlého zdravotného stavu, nie je reálne možné, aby mohol uhrádzať výživné v sume 120,- eur mesačne, a to ani pri zohľadnení deklarovaného príjmu jeho manželky, nakoľko otec má celkom G. vyživovacie povinnosti, t.j. vyživuje ešte aj ďalšie X maloleté deti pochádzajúce z manželstva. Súd zohľadnil nielen odôvodnené potreby syna L., ale aj reálne terajšie možnosti a schopnosti jeho otca, ktorý je od júna 2020 práceneschopný. Súd zdôraznil, že z dôvodu dištančného štúdia syna L. matke odpadol od začiatku školského roka výdaj za internát vo výške 24,- eur mesačne a tiež výdaje na cestovné do školy. Súd uznáva, že výživné v sume 80,- eur mesačne pre L. vzhľadom na výšku životných nákladov je nepostačujúce, avšak v danej veci musel vychádzať aj z objektívnych schopností a možností otca dieťaťa. Súd v prevyšujúcej časti návrh otca na zníženie výživného ako nedôvodný zamietol.

5. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 52 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

III. Obsah odvolania oprávneného z platenia výživného a vyjadrenie k odvolaniu.

6. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený. Žiadal rozsudok v ním napadnutej časti zmeniť a návrh povinného na zníženie výživného zamietnuť, resp. napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie. Oprávnený v odvolaní vecne argumentoval tým, že napadnuté rozhodnutie považuje za nezákonné a nesprávne. Stotožňuje sa s názorom súdu prvej inštancie, že na strane otca od posledného určenia výšky výživného došlo k zmene, ktorá mala vplyv na výšku jeho príjmov, avšak ako uviedol otec odporcu, v mesiaci jún 2021 sa má ukončiť PN a má mu byť priznaný invalidný dôchodok. V akej výške mu má byť priznaný invalidný dôchodok, to uviesť nevedel. Taktiež navrhovateľ nechcel predložiť príjem svojej manželky, s ktorou má X mal. deti, ktorá má taktiež voči ním vyživovaciu povinnosť a na druhej strane celkovo ovplyvňuje aj príjem zo strany navrhovateľa. V predmetnej veci chce oprávnený poukázať, že došlo k zmene pomerov aj na strane matky oprávneného vzhľadom na to, že je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie na úrade a berie iba dávku v nezamestnanosti vo výške 300,- eur mesačne. Tiež syn navrhovateľa riadne navštevuje X. L. K. F. v B., kde dosahuje veľmi dobré výsledky, o čom svedčí aj pochvala od triedneho učiteľa. Ide o B.Ā. štúdium. Je pravdou, že vzhľadom na COVID-19 toto štúdium prebiehalo dištančnou formou, ale od mesiaca jún 2021 začína riadna denná prezenčná forma štúdia, čím sa zvýšia náklady tak, ako to už oprávnený zdokladoval pred súdom prvej inštancie. Výška výživného vo výške 120,- eur na študenta M. školy, ktorý sa riadne pripravuje na svoje budúce povolanie aj za daných okolností, nie je neúmerná vzhľadom na to, že oprávnený sa svojim štúdiom pripravuje na svoje budúce povolanie. Povinný o svojho syna nejaví záujem, ničím iným neprispieva na jeho výživu a výchovu a doslova s ním vôbec nekomunikuje, práve naopak, správa sa k nemu cudzo, akoby nebol jeho syn.

7. K odvolaniu oprávneného sa vyjadril povinný. V odvolaní uviedol, že nesúhlasí s odvolaním, zmenila sa jeho finančná situácia. Od 21.06.2021 bol uznaný invalidným v rozsahu 45 % a od 21.06.2021 bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Nemá nárok na žiadnu dávku v nezamestnanosti. Zo zdravotných dôvodov si nemôže nájsť zamestnanie ani na polovičný úväzok.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke

súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP.

9. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav veci, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, pričom starostlivo prihliadol na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. V tomto prejednávanom prípade súd prvej inštancie dôsledne vykonal dokazovanie a úplne zistil skutočný stav, ktorý následne správne právne posúdil, pričom jeho skutkové a právne závery zjavne nie sú svojvoľné, neudržateľné a ani neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

10. Predmetom prieskumu v odvolacom konaní vzhľadom na odvolacie námietky oprávneného z platenia výživného vyjadrujúce nesúhlas so skutkovými zisteniami a právnym záverom súdu prvej inštancie, sa stala rozhodnou otázkou posúdenia predpokladov pre vyslovenie záveru súdom prvej inštancie o vyhovení návrhu povinného z platenia výživného na zníženie výživného.

11. Právne posúdenie veci súdom prvej inštancie odvolací súd dopĺňa.

12. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

13. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

14. Z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že povinný - otec oprávneného bol v čase podania návrhu o zníženie výživného na plnoleté dieťa nositeľom rodičovskej povinnosti platenia výživného na syna. Naposledy sa otec zníženia výživného domáhal v roku 2020 návrhom na nariadenia neodkladného opatrenia, ktorý súd prvej inštancie uznesením sp.zn. 2P/42/2020 zo dňa 16.04.2020 zamietol z dôvodu, že navrhovateľ - povinný neosvedčil danosť práva a potrebu bezprostrednej úpravy pomerov v časti zníženia výživného pre vtedy maloletého oprávneného.

15. Pre rozhodnutie o návrhu na zmenu vyživovacej povinnosti určenej predchádzajúcim právoplatným rozhodnutím súdu je potrebné mať na zreteli ust. § 230 CSP i ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine. CSP v uvedenom ustanovení určuje, že len čo sa vo veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednať znova (prekážka res iudicata - veci rozhodnutej). CMP však počíta s prípadmi, keď nie je objektívne možné túto zásadu dodržať, konkrétne ust. § 121 CMP, ktoré umožňuje zmenu rozsudku o výživnom, ak sa zmenili pomery. Za zmenu pomerov možno považovať okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie rozsahu vyživovacej povinnosti.

16. Pri rozhodovaní o zmene výživného na účely zisťovania pomerov je potrebné porovnať okolnosti v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia s okolnosťami v čase nového rozhodnutia, pričom predpokladom takejto zmeny je výrazná a trvalá zmena pomerov, či už na strane oprávnenej osoby alebo na strane povinného rodiča. Takouto zmenou môže byť podstatne vyšší vek dieťaťa a s tým spojený nárast nevyhnutných nákladov, trvalá zmena zdravotného stavu, nástup dieťaťa do školy vyššieho stupňa, podstatné zvýšenie či zníženie pravidelného príjmu jedného z rodičov.

17. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku.

18. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti a schopnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, pracovnými skúsenosťami, vzdelaním a pod.), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru (existenciou pracovných príležitostí), primeraných daným schopnostiam, resp. vlastnostiam rodičov.

19. Pre posúdenie dôvodnosti návrhu otca o zníženie vyživovacej povinnosti, odvolací súd prioritne skúmal existenciu zmenu pomerov na strane účastníkov konania, ktorá by mala nastať od času posledného rozhodnutia Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 2P/93/2019-136 zo dňa 28.11.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 24CoP/24/2020- 147 zo dňa 27.02.2020 a odôvodňovala by prijatie iného právneho záveru.

20. Po oboznámení sa s relevantným obsahom vyššie citovaného rozhodnutia, odvolací súd zastáva názor, že povinný preukázal existenciu podstatnej zmeny pomerov. Táto zmena pomerov nastala na strane povinného z platenia výživného a to v dôsledku objektívnej skutočnosti, ktorou je zmena jeho zdravotného stavu po H. W. B.. Otec je zároveň vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie a nie je poberateľom žiadnej dávky. Od 21.06.2021 bol uznaný invalidným v rozsahu 45 % a bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Nemá nárok na žiadnu dávku v nezamestnanosti. Otec má tiež vyživovaciu povinnosť voči X. maloletým deťom.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené nie je teda možné konštatovať, že by nastolená situácia bola dôsledkom subjektívne ovplyvniteľného správania sa otca. Jeho nepriaznivý zdravotný stav, vyživovacia povinnosť voči X. maloletým deťom a výdavky prezentované v konaní pred súdom prvej inštancie odôvodňujú zníženie výživného zo sumy 120,- eur na sumu 80,- eur.

22. Tak ako správne konštatoval súd prvej inštancie, výživné v sume 80,- eur je vzhľadom na výšku životných nákladov nepostačujúce. U navrhovateľa síce zostala zachovaná vyživovacia povinnosť voči oprávnenému, avšak odvolací súd vyhodnotením preukázaných pomerov na strane navrhovateľa a osoby oprávnenej z výživného dospel k záveru, že mohla u oprávneného nastať zmena pomerov v tom zmysle, že došlo reálne k zvýšeniu nákladov, pokiaľ však ide o povinného, bola preukázaná taká zmena pomerov na jeho strane, na základe ktorej je možné konštatovať záver, že nie je v schopnostiach a možnostiach povinného prispievať na výživu oprávneného výživným vo výške stanovenej predchádzajúcim rozhodnutím Okresného súdu 2P/93/2019 zo dňa 28.11.2019.

23. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny a pretože sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

24. O trovách konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd zároveň nezhliadol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle ust. § 55 CMP.

25. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie ovažuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).